SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 15. junija 2010 *

V zadevi T-177/07,

Mediaset SpA s sedežem v Milanu (Italija), ki jo zastopajo K. Adamantopoulos, G. Rossi, E. Petritsi in A. Nucara, odvetniki, D. O'Keeffe in P. Boyle, solicitors,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopajo B. Martenczuk, G. Conte in E. Righini, zastopniki,

tožena stranka,

* Jezik postopka: angleščina.

ob intervenciji

Sky Italia Srl s sedežem v Rimu (Italija), ki sta jo sprva zastopala F. E. González Díaz in D. Gerard, nato F. E. González Díaz, odvetnika,

intervenientka,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije 2007/374/ES z dne 24. januarja 2007 o državni pomoči C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004) Italijanske republike za subvencioniran nakup digitalnih sprejemnikov (UL L 147, str. 1),

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi I. Pelikánová, predsednica, K. Jürimäe (poročevalka) in S. Soldevila Fragoso, sodnici,

sodna tajnica: K. Pocheć, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 3. junija 2009,

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

1 Člen 4(1) legge n. 350 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2004) (zakon št. 350 o letnem in večletnem državnem proračunu, v nadaljevanju: zakon o proračunu 2004) z dne 24. decembra 2003 določa:

„V letu 2004 je vsak uporabnik radiodifuzijske storitve, ki je izpolnil svoje obveznosti glede plačila ustrezne naročnine za tekoče leto in ki kupi ali najame napravo, ki omogoča sprejem – brezplačen in brez stroškov za uporabnika ali ponudnika vsebine – televizijskih signalov, ki se prenašajo z uporabo digitalne prizemne tehnologije (T-DVB/C-DVB), in povezanih interaktivnih vsebin, upravičen do javnih nepovratnih sredstev v višini 150 EUR. Nepovratna sredstva se dodelijo v okviru omejene porabe v višini 110 milijonov EUR."

2 Člen 1(211) legge n. 311 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2005) (zakon št. 311 o letnem in večletnem državnem proračunu, v nadaljevanju: zakon o proračunu 2005) z dne 30. decembra 2004 je določal refinanciranje zadevnega ukrepa z isto omejeno porabo v višini 110 milijonov EUR, vendar s subvencijo za sprejemnik znižano na 70 EUR.

3 Ta shema pomoči je prenehala veljati 1. decembra 2005.

4 Postopek digitalizacije televizijskih signalov se je v Italiji začel z legge nº 66 – Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 23 gennaio 2001, nº 5, recante disposizioni urgenti per il differimento di termini in materia di trasmissioni radiotelevisive analogiche e digitali, nonché per il risanamento di impianti radiotelevisivi […] z dne 20. marca 2001, v katerem je bilo določeno, da bo prehod na digitalno tehnologijo dosežen – analogni prenos pa dokončno ustavljen – do decembra 2006. V zvezi s tem člen 2a, točka 5, navedenega zakona določa:

„Prenose televizijskih programov in večpredstavnostnih storitev, ki se opravljajo s prizemno frekvenco, je treba oddajati izključno z digitalno tehnologijo pred koncem leta 2006."

5 Datum, določen za prenehanje analognih prenosov, je bil pozneje dvakrat prestavljen, najprej na leto 2008, potem na 30. november 2012.

6 Družba Centro Europa 7 Srl je 11. maja 2004 pri Komisiji Evropskih skupnosti vložila pritožbo zoper subvencijo, ki jo je Italijanska republika na podlagi člena 4(1) zakona o proračunu 2004, podelila za nakup določenih digitalnih prizemnih sprejemnikov. Z dopisom z dne 10. februarja 2005 je družba Centro Europa 7 Komisiji predložila dodatne informacije in trdila, da je italijanska vlada določila refinanciranje zadevnega ukrepa v členu 1(211) zakona o proračunu 2005.

7 Družba Sky Italia Srl je 3. maja 2005 prav tako vložila pritožbo zoper iste določbe zakona o proračunu 2004 in zakona o proračunu 2005.

8 Komisija je z dopisom z dne 21. decembra 2005 Italijansko republiko obvestila, da bo začela formalni postopek preiskave iz člena 88(2) ES (UL 2006, C 118, str. 10, v nadaljevanju: odločba o začetku formalnega postopka preiskave) v zvezi s členom 4(1) zakona o proračunu 2004 in členom 1(211) zakona o proračunu 2005 (v nadaljevanju skupaj: zadevni ukrep). S to odločbo je zainteresirane stranke pozvala, naj ji predložijo pripombe glede navedenega ukrepa.

9 Komisija je 24. januarja 2007 sprejela Odločbo 2007/374/ES o državni pomoči C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004) Italijanske republike za subvencioniran nakup digitalnih sprejemnikov (UL L 147, str. 1, v nadaljevanju: izpodbijana odločba).

10 Komisija je najprej poudarila, da zadevni ukrep, ker Italijanska republika z njim določa subvencioniran nakup določenih prizemnih digitalnih sprejemnikov v letih 2004 in 2005, pomeni državno pomoč v smislu člena 87(1) ES v korist digitalnih prizemnih radiodifuzijskih hiš, ki ponujajo storitve plačljive televizije, zlasti storitve „po naročilu“, in operaterjev kabelske televizije, ki ponujajo storitve plačljive digitalne televizije.

11 Komisija je nato ocenila, da za zadevni ukrep ni bilo mogoče uporabiti nobene od izjem, določenih v členu 87(3) ES. Zlasti je izključila možnost uporabe izjeme, določene v členu 87(3)(c) ES, ker tudi če bi prehod z analogne televizijske radiodifuzije na digitalno pomenil cilj skupnega interesa, zadevni ukrep ni bil sorazmeren za dosego tega cilja in z njim ni bilo mogoče preprečiti nepotrebnega izkrivljanja konkurence. Ta sklep je temeljil zlasti na tem, da zadevni ukrep ni bil tehnološko nevtralen, saj ne velja za satelitske digitalne sprejemnike. Komisija pa je ocenila, da zato, ker je zadevni ukrep treba šteti za pomoč proizvajalcem sprejemnikov, bi se lahko zanj uporabila izjema, določena v členu 87(3)(c) ES. Prvič, ukrep namreč spodbuja tehnološki razvoj v obliki zelo zmogljivih sprejemnikov s standardi, ki so na voljo vsem proizvajalcem, drugič, to finančno pomoč bi lahko pridobil vsak proizvajalec, ki ponuja to vrsto sprejemnikov, vključno s proizvajalci s sedežem v drugih državah članicah, in nazadnje,

spodbujanje povpraševanja po sprejemnikih zaradi zadevnega ukrepa bi neizogibno učinkovalo kot vsaka javna politika v korist digitalizacije, tudi tehnološko najbolj nevtralne.

12 Komisija je zato naložila vračilo pomoči, izplačanih na podlagi zadevnega ukrepa, ki so bile razglašene za nezdružljive s skupnim trgom in podeljene nezakonito. Komisija je zato podala nekatera navodila v zvezi z načini izračuna zneska pomoči.

13 Izrek izpodbijane odločbe se glasi:

„*Člen 1*

Shema, ki jo je Republika Italija nezakonito izvajala za digitalne prizemne izdajatelje televizijskega programa, ki ponujajo plačljive televizijske storitve, in kabelske operaterje plačljive televizije, je državna pomoč, ki ni združljiva s skupnim trgom.

Člen 2

1. Republika Italija sprejme vse potrebne ukrepe za povrnitev pomoči, opredeljene v členu 1, od upravičencev.

2. Vračilo se izvede nemudoma in v skladu s postopki nacionalne zakonodaje pod pogojem, da omogočajo takojšnjo in učinkovito izvajanje te odločbe. Zneski, ki jih je treba vrniti, vključujejo obresti od datuma, ko je bila pomoč na razpolago upravičencem, do datuma, ko so jo vrnili.

3. Obresti, ki jih je treba vrniti na podlagi odstavka 2, se izračunajo v skladu s postopkom iz členov 9 in 11 Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [88 ES] [UL L 140 , str.1].

Člen 3

Republika Italija v dveh mesecih od datuma obvestila o tej odločbi obvesti Komisijo o ukrepih, ki jih [je] sprejela za uskladitev s to odločbo. Te informacije bo predložila z uporabo vprašalnika, ki je priložen k tej odločbi.

Republika Italija v obdobju iz prvega odstavka predloži tudi dokumente, ki dokazujejo, da se je začel postopek vračila proti upravičencem nezakonito dodeljene in nezdružljive pomoči.

Člen 4

Ta odločba je naslovljena na Republiko Italijo."

14 Komisija je z Odločbo C(2006) 6630 konč. z dne 24. januarja 2007 razglasila za združljive s skupnim trgom pomoči, ki jih je Italijanska republika podelila na podlagi legge nº 266 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2006) (zakon št. 266 o letnem in večletnem državnem proračunu, v nadaljevanju: zakon o proračunu 2006) z dne 23. decembra 2005, za nakup digitalnih sprejemnikov z odprtimi vmesniki aplikacijskih programov v letu 2006 (v nadaljevanju: odločba za leto 2006). Drugače kot v izpodbijani odločbi so bile zadevne subvencije v odločbi za leto 2006 ocenjene kot „tehnološko nevtralne“, ker se lahko podelijo za sprejemnike vseh digitalnih platform (prizemne, kabelske in satelitske), če so interaktivni in medobratovalni, kar pomeni, da gre za „odprte“ sprejemnike v nasprotju s tako imenovanimi zaščitenimi sprejemniki.

Postopek in predlogi strank

15 Tožeča stranka, družba Mediaset SpA, izdajatelj digitalnih prizemnih programov, je 23. maja 2007 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje zoper izpodbijano odločbo vložila tožbo.

16 Družba Sky Italia je 5. septembra 2007 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložila predlog za intervencijo v podporo predlogom Komisije. Predsednik drugega senata Sodišča prve stopnje je s sklepom z dne 10. januarja 2008 to intervencijo dopustil.

17 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– izpodbijano odločbo razglasi za nično;

– Komisiji naloži plačilo stroškov.

18 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo zavrne;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Dopustnost priloge A.8 k tožbi

Trditve strank

19 Komisija meni in družba Sky Italia se z njo strinja, da je treba prilogo A.8 k tožbi, naslovljeno „Italijanski sektor radiodifuzije: kratek zgodovinski, zakonodajni in tržni pregled“ (v nadaljevanju: priloga A.8), in sklicevanje nanjo razglasiti za nedopustno, Splošno sodišče pa ne bi smelo upoštevati njene vsebine. Priloga A.8 naj bi namreč vsebovala več dejanskih in pravnih trditev in opomb, ki v tožbi niso navedene. Zato naj bi se s to prilogo in sklicevanjem nanjo v tožbi kršila obveznost, določena v členu 21(1) Statuta Sodišča in členu 44(1) Poslovnika Splošnega sodišča, v skladu s katero mora tožba vsebovati predmet postopka in tožbene razloge.

20 Tožeča stranka trdi, da so vsi tožbeni razlogi, navedeni v podporo njeni tožbi, razdelani v tožbi, tako da tožbeni razlog v zvezi z nedopustnostjo priloge 8.A in sklicevanjem na to prilogo, kot ga navaja Komisija, ni upošteven in ni utemeljen.

Presoja Splošnega sodišča

21 Splošno sodišče najprej poudarja, da se je tožeča stranka v tožbi petkrat sklicevala na prilogo A.8, in sicer v točki 11 in 109 ter v opombah 57, 94 in 115.

22 Glede prvega sklicevanja, v točki 11 tožbe, je treba poudariti, da je v uvodni točki drugega naslova „Dejanske okoliščine“, ki je pred tretjim naslovom, „Tožbeni razlogi“. Namen tega sklicevanja na prilogo A.8 je Splošnemu sodišču omogočiti pripravo povzetka zakonodajnega okvira in okoliščin v zvezi s trgom, v katerih je treba preučiti zadevni ukrep.

23 Zato glede tega prvega sklicevanja Komisija tožeči stranki ne more očitati, da se je sklicevala na prilogo A.8.

24 Glede preostalih štirih primerov sklicevanja, katerih vsebina je navedena pod naslovom „Tožbeni razlogi“, je treba opozoriti, da če je tožbo glede določenih točk mogoče podpreti in dopolniti z napotili na povzetke iz prilog, imajo priloge zgolj dokazno in instrumentalno vrednost (sodba Sodišča prve stopnje z dne 7. novembra 1997

v zadevi Cipeke proti Komisiji, T-84/96, Recueil, str. II-2081, točka 34). Prilog se torej ne da uporabiti za razvijanje tožbenega razloga, ki je povzet v vlogi, tako da se predložijo očitki ali utemeljitve, ki jih v tej vlogi ni. Tožeča stranka mora v vlogi navesti natančne očitke, o katerih se mora Splošno sodišče izreči, in poleg tega vsaj povzeti pravne elemente in dejstva, na katerih temeljijo (sodba Sodišča z dne 31. marca 1992 v zadevi Komisija proti Danski, C-52/90, Recueil, str. I-2187, točka 7, sklep Sodišča prve stopnje z dne 28. aprila 1993 v zadevi De Hoe proti Komisiji, T-85/92, Recueil, str. II-523, točka 20, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 30. januarja 2007 v zadevi France Télécom proti Komisiji, T-340/03, ZOdl., str. II-107, točka 167).

25 V tem primeru Splošno sodišče ugotavlja, da se z zadnjimi štirimi primeri sklicevanja skušajo, kot je razvidno iz pisanj tožeče stranke, pojasniti trditve, navedene v podporo tožbenim razlogom.

26 Tako se skuša z opombo na strani 57 pojasniti trditev, da „obveznost prehoda na digitalno pomeni omejitev za prizemne izdajatelje in tožečo stranko, ki ni naložena podjetjem, ki delujejo na drugih platformah izdajanja“.

27 Prav tako se z opombo na strani 94 pojasnjuje trditev, da se „s subvencijo […] krijejo stroški, povezani z izpolnitvijo z zakonom posebej naloženih obveznosti, ki se nanašajo le na prizemno platformo“.

28 Poleg tega je v zvezi s sklicevanjem v točki 109 izrecno navedeno, da je „[iz priloge A.8] razvidno, da izdajatelji, ki oddajajo v analognem načinu, nimajo manjših privilegijev, tako na ravni frekvenc kot na tržni ravni“.

29 Nazadnje, z opombo na strani 115 je pojasnjena trditev, da „[z]adevni ukrep ni sorazmeren, saj se omejuje na dodatne stroške medobratovalnosti in interaktivnosti in na stroške, ki jih je tožeča stranka imela zlasti zaradi izpolnjevanja obveznosti, ki so ji posebej naložene z zakonom“.

30 Iz zgornjih ugotovitev je razvidno, da je v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, namen sklicevanja na prilogo A.8 v zadnjih štirih primerih podpreti trditve, navedene v pisanjih tožeče stranke. Splošno sodišče poleg tega ugotavlja, da tožeča stranka v pisanjih ni povzela tožbenega razloga ali trditve, kar naj bi pozneje naredila v prilogi A.8.

31 Zato Komisija napačno trdi, da je treba prilogo A.8 šteti za nedopustno in da je Splošno sodišče ne sme upoštevati. Zato je treba tožbeni razlog Komisije zavrniti kot neutemeljen.

Dopustnost prilog k vlogi, ki niso prevedene v jezik postopka

Trditve strank

32 Komisija trdi, da je več prilog k vlogi, in sicer priloge A.1, A.2, A.3, A.4, A.7, A.11, A.12 in A.13, tožeča stranka predložila le v italijanščini, medtem ko bi jim moral biti priložen prevod v jezik postopka, kot se zahteva s členom 35(3) Poslovnika.

33 Tožeča stranka ugovarja, da bo zadevne priloge k vlogi predložila v jeziku postopka v skladu s členom 35 Poslovnika, če bo Splošno sodišče to zahtevalo.

Presoja Splošnega sodišča

34 Člen 35(3), od prvega do tretjega pododstavka, Poslovnika Splošnega sodišča, določa:

„Jezik postopka se uporablja za pisne vloge in ustne navedbe strank ter za priložene listine ter v zapisnikih in odločbah Splošnega sodišča.

Vsem priloženim listinam, ki so sestavljene v drugem jeziku, kot je jezik postopka, mora biti priložen prevod v jezik postopka.

Kadar so priložene listine obsežne, se lahko predloži prevod izvlečkov besedila. Vendar Splošno sodišče lahko po uradni dolžnosti ali na predlog stranke vedno zahteva popolnejši prevod oziroma prevod celotnega besedila."

35 Poleg tega člen 7(5), drugi pododstavek, navodil sodnemu tajniku Splošnega sodišča (UL 2007, L 232, str. 1), določa:

„Če listine ali dokumenti, ki [so] priloženi vlogi ali procesnemu aktu, niso prevedeni v jezik postopka, in kadar je to potrebno za dober potek postopka, sodni tajnik od zadevne stranke zahteva, da predloži njihov prevod."

36 V obravnavanem primeru je treba najprej poudariti, da Komisija ni izrecno predlagala, naj Splošno sodišče od tožeče stranke zahteva prevod prilog A.1, A.2, A.3, A.4, A.7, A.11, A.12 in A.13 v jezik postopka. Komisija se je namreč omejila na to, da je v stavku v opombi na strani 15 odgovora na tožbo poudarila, da je tožeča stranka navedene priloge k vlogi vložila le v italijanščini, brez prevoda v jezik postopka.

37 Poleg tega – v nasprotju s tem, kar trdi Komisija glede namena določb Poslovnika in navodil sodnemu tajniku – je treba šteti, da če nobena stranka tega ne zahteva, mora sodni tajnik zagotoviti prevod v jezik postopka le, če se ta prevod zdi nujen za učinkovit potek postopka (glej v tem smislu sodbo Sodišča prve stopnje z dne 18. septembra 2002 v zadevi Puente Martín proti Komisiji, T-29/01, RecFP, str. I-A-157 in II-833, točka 40).

38 V obravnavanem primeru, ker stranke niso podale zahteve v tem smislu, se Splošnemu sodišču ni zdelo potrebno, da bi zahtevalo prevod prilog A.1, A.2, A.3, A.4, A.7, A.11, A.12 in A.13 v jezik postopka iz naslednjih razlogov. Prvič, priloge od A.1 do A.4 so bile sporočene na podlagi postopkovnih zahtev zaradi določitve strank in njihovih zastopnikov. Drugič, priloga A.7 vsebuje povzetek akta, ki je predmet te ničnostne tožbe. Vendar pa je bil ta akt, ki je bil po vložitvi navedene tožbe objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*, preveden v vse uradne jezike Unije, med katerimi je

tudi jezik postopka v tej zadevi. Tretjič, v prilogah A.11, A.12 in A.13 so povzeti ustrezni predpisi nacionalnega prava. Ti pa so bili v bistvenem pojasnjeni ali celo obširno navedeni v točkah 7, 6 in 10 izpodbijane odločbe, kar omogoča domnevo, da avtor te odločbe razume njihovo vsebino.

39 Iz zgoraj navedenega je razvidno, da je Komisija tožeči stranki napačno očitala, da ni predložila prevoda prilog A.1, A.2, A.3, A.4, A.7, A.11, A.12 in A.13 v jeziku postopka.

Tožbeni razlogi

40 Tožeča stranka v utemeljitev tožbe v vlogi navaja štiri tožbene razloge, ki se nanašajo na, prvič, kršitev člena 87(1) ES, drugič, očitno napako pri presoji in očitno napačno uporabo prava pri presoji glede združljivosti zadevnega ukrepa na podlagi člena 87(3)(c) ES, tretjič, kršitev člena 253 ES in, četrtič, kršitev člena 14 Uredbe Sveta (ES) 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [88 ES] (UL L 83, str. 1) in načel varstva zaupanja v pravo in pravne varnosti.

41 Tožeča stranka je na obravnavi navajala tožbeni razlog, ki se v bistvu nanaša na to, da je Komisija opravila očitno napačno presojo v zvezi z določitvijo področja uporabe člena 4(1) zakona o proračunu 2004.

42 Preveriti je treba, ali je ta tožbeni razlog dopusten, nato pa je treba odločiti o utemeljenosti štirih tožbenih razlogov, navedenih v vlogi.

Dopustnost tožbenega razloga v zvezi z očitno napačno presojo glede določitve področja uporabe člena 4(1) zakona o proračunu 2004

Trditve strank

43 Tožeča stranka je na obravnavi izrecno izpodbijala dejstvo, da so bili na podlagi člena 4(1) zakona o proračunu 2004 izdajatelji digitalnih satelitskih vsebin izključeni od ugodnosti zadevnega ukrepa. V odgovor na vprašanje, ki ji ga je zastavilo Splošno sodišče s pozivom, naj pojasni, na kateri stopnji pisnega postopka je navedla ta očitek, je napotila na točke 69 in naslednje ter točko 76 odgovora na tožbo.

44 Komisija in družba Sky Italia, ki ju je Splošno sodišče na obravnavi pozvalo, naj odgovorita na to trditev tožeče stranke, sta trdili, da je treba ta tožbeni razlog, ker je bil vložen prepozno, razglasiti za nedopusten.

Presoja Splošnega sodišča

45 Poudariti je treba, da je iz določb člena 44(1)(c) v povezavi s členom 48(2) Poslovnika razvidno, da mora tožba vsebovati predmet spora in kratek povzetek tožbenih razlogov ter da navajanje novih razlogov v postopku ni dovoljeno, razen če ti izhajajo iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se pojavile med postopkom.

46 V obravnavanem primeru, kot je razvidno iz izjav tožeče stranke na obravnavi, ta tega tožbenega razloga ni navedla v tožbi, temveč v odgovoru na tožbo. Poleg tega tožeča stranka ne trdi, da navedeni tožbeni razlog temelji na pravnih in dejanskih okoliščinah, ki so se pojavile med postopkom.

47 Zato je v skladu z določbami Poslovnika Splošnega sodišča, navedenih v točki 45 zgoraj, treba tožbeni razlog, ki se nanaša na očitno napačno presojo v zvezi z določitvijo področja uporabe člena 4(1) zakona o proračunu 2004, zavreči kot nedopustnega.

Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 87(1) ES

48 Prvi tožbeni razlog se nanaša na kršitev člena 87(1) ES s tem, da je Komisija ugotovila, da zadevni ukrep pomeni državno pomoč v smislu navedenega člena. Razdeljen je na štiri dele, ki se nanašajo na, prvič, pojem posrednega prejemnika, drugič, na neobstoj gospodarske koristi, tretjič, na neobstoj selektivnosti zadevnega ukrepa in nazadnje, četrtič, na neobstoj izkrivljanja konkurence.

Drugi del prvega tožbenega razloga: neobstoj gospodarske koristi

– Trditve strank

49 Tožeča stranka meni, prvič, da zaradi zadevnega ukrepa nima nobene gospodarske koristi, kakršna je ustvarjenje poslovne priložnosti. V izpodbijani odločbi naj bi namreč Komisija napačno in brez vsakega dokaza trdila, da je ta ukrep izdajateljem omogočil, da so se izognili kritju stroškov povezanih s subvencioniranjem sprejemnikov, poslovna praksa, ki naj bi jo Komisija napačno opredelila kot razširjeno na trgu. Po mnenju tožeče stranke bi bila ta trditev pravilna le v zvezi z operaterji televizije po naročilu, in to zaradi stalnih pogodbenih razmerij, ki jih imajo ti s svojimi naročniki. Ker ni takega stalnega pogodbenega razmerja, naj izdajatelji prizemne digitalne televizije ne bi imeli nobenega interesa za subvencioniranje nakupa sprejemnikov, ki omogočajo medobratovalnost. S tem bi se namreč izpostavili neupravičenemu izkoriščanju,

v smislu, da bi tudi njihovi konkurenti izkoristili subvencijo. Zadevni ukrep bi prej prinesel koristi uporabnikom, ki imajo možnost kupiti odprte sprejemnike.

50 Drugič, tožeča stranka trdi, da zaradi zadevnega ukrepa ni dobila nobene ugodnosti v smislu boljše uveljavitve na trgu plačljive televizije in pritegnitve gledalcev. Zato nasprotuje temu, da bi ji bilo z zadevnim ukrepom omogočeno, da pritegne gledalce za plačljivo televizijo ali da vstopi na trg plačljive televizije z majhnimi stroški. Najprej, preference uporabnikov določa kakovost in značilnosti predvajanih programov, in ne cena sprejemnikov. Dalje, ugodnosti, ki jih zagotavlja zadevni ukrep, naj bi bile v korist vseh operaterjev digitalne prizemne televizije, tudi potencialnih. Nazadnje, zadevni ukrep naj bi pri prehodu na digitalno televizijo zagotavljal in ohranjal splošnost in brezplačnost analogne televizijske sheme, dostopne vsem.

51 Komisija naj poleg tega ne bi upoštevala investicij tožeče stranke v zvezi z digitalizacijo ter za kritje stroškov začetka trženja storitev plačljive televizije. Tožeča stranka prav tako trdi, da bi lahko ugodnosti, ki jih navaja Komisija, izkoristil kateri koli izdajatelj digitalne prizemne plačljive televizije, zlasti prihodnji novi konkurenti na trgu, in da je ta učinek povezan z vsemi ukrepi v korist digitalne televizije, vključno s tehnološko najbolj nevtralnimi.

52 Tretjič, tožeča stranka trdi, da subvencija ustreza dodatnim stroškom za medobratovalne interaktivne dekoderje, kar naj bi Komisija poleg tega priznala v točki 85 izpodbijane odločbe.

53 Tožeča stranka trdi, da je treba navedbe družbe Sky Italia glede domnevnih ugodnosti, ki naj bi jih imela – in sicer glede „netveganega“ vstopa na nov trg, komercialne podpore javnih organov in cenejšega dostopa do kapitala – razglasiti za nedopustne ali v vsakem primeru zavrniti kot nedopustne.

54 Komisija skupaj z družbo Sky Italia predlaga, naj se ta del tožbenega razloga zavrže.

– Presoja Splošnega sodišča

55 Za uvod je pri odločanju o utemeljenosti drugega dela prvega tožbenega razloga in treh drugih delov navedenega tožbenega razloga, da bi se ugotovilo, ali zadevni ukrep prinaša koristi tako digitalni prizemni platformi kot digitalni satelitski platformi, treba preučiti obseg člena 4(1) zakona o proračunu 2004 in člena 1(211) zakona o proračunu 2005.

56 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da se mora v skladu s členom 4(1), prvi stavek, zakona o proračunu 2004 vsakemu uporabniku radiodifuzijske storitve, ki je izpolnil svoje obveznosti glede plačila ustrezne naročnine za tekoče leto in ki kupi ali najame napravo, ki omogoča sprejem – brezplačen in brez stroškov za uporabnika ali ponudnika vsebine – televizijskih signalov, ki se prenašajo z uporabo digitalne prizemne tehnologije, in povezanih interaktivnih vsebin, izplačati javna subvencija v višini 150 EUR (znižana na 70 EUR v zakonu o proračunu 2005).

57 Ob upoštevanju navedenih določb je treba ugotoviti, kot je pravilno menila Komisija v točki 7 obrazložitve izpodbijane odločbe, da so bile ugodnosti zadevnega ukrepa odvisne od izpolnitve več kumulativnih pogojev, med katerimi je nakup ali najem naprave, ki omogoča sprejem televizijskih signalov, ki se prenašajo z uporabo digitalne prizemne tehnologije.

58 Splošno sodišče poleg tega poudarja, da je tožeča stranka v točki 122 Komisiji izrecno očitala izdajo dveh odločb, in sicer izpodbijane odločbe in odločbe v zvezi z letom 2006, ki sta protislovni glede združljivosti zadevnega ukrepa in ukrepa, določenega v zakonu o proračunu 2006, s skupnim trgom, saj sta bili po mnenju tožeče stranke sprejeti v dejanskih okoliščinah, ki so v bistvenem primerljive. V podporo temu očitku trdi, da je bil edini razlog, iz katerega je bila ugotovitev o nezdružljivosti, ki jo je Komisija sprejela v izpodbijani odločbi, razveljavljena v odločbi v zvezi z letom 2006, to, da je italijanski zakonodajalec uporabil izraze, ki posebej določajo vključitev satelitskih izdajateljev.

59 Tako je iz točke 122 tožbe razvidno, da tožeča stranka ne zanika, da je zakonodajalec nazadnje menil, da je treba pri sprejetju zakona o proračunu 2006 izrecno vključiti satelitske izdajatelje v predpise, ki opredeljujejo področje uporabe zadevnega ukrepa.

60 Iz zgoraj navedenih ugotovitev je razvidno, da zadevni ukrep ne bi mogel očitno prinesti koristi uporabniku, ki bi se odločil za nakup ali najem naprave, ki omogoča izključno sprejem televizijskih signalov, ki se prenašajo z uporabo digitalne satelitske tehnologije. Zato navedeni ukrep ni ustrezal zahtevam glede tehnološke nevtralnosti, ki jih je postavila Komisija v zvezi z ukrepi pomoči glede trga digitalne televizije.

61 Primarno je treba poudariti, da je v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, vprašanje, ali bi izdajatelji, če ne bi bilo zadevnega ukrepa, po potrebi financirali nakup sprejemnikov, upoštevno le za presojo opredelitve navedenega ukrepa kot državne pomoči.

62 V zvezi s tem je namreč pomembno, ali je subvencioniranje sprejemnikov ustvarilo ugodnosti za prizemne izdajatelje, kot je tožeča stranka. Glede tega je treba poudariti, da je Komisija v točkah od 82 do 95 izpodbijane sodbe podrobno predstavila vse razloge, iz katerih po njenem mnenju zadevni ukrep pomoči pomeni gospodarsko korist za prizemne izdajatelje. V zvezi s tem je med drugim pravilno poudarila, da povečanje števila gledalcev predstavlja bistveni del tržne dejavnosti izdajateljev televizijskih programov. Poleg tega Splošno sodišče opozarja, da je Komisija navedla razloge, na podlagi katerih je pravilno štela, da je zadevni ukrep pomoči, prvič, spodbudil uporabnike k prehodu z analognega načina na digitalni prizemni način z omejevanjem stroškov, ki bi jih imeli izdajatelji, ki uporabljajo digitalno prizemno tehnologijo, in drugič, tem izdajateljem omogočil utrditev položaja na trgu, v smislu ugleda blagovne znamke in ohranitve strank, glede na nove konkurente.

63 Zato je treba zavrniti trditev tožeče stranke, da prizemni izdajatelji ne bi imeli nobenega interesa, da subvencionirajo sprejemnike, zato ker bi bili izpostavljeni neupravičenemu izkoriščanju v smislu, da bi tudi njihovi konkurenti izkoristili subvencijo. Kakorkoli, dejstvo, da tožeča stranka ugodnost, ki izvira iz subvencije, deli z drugimi izdajatelji, zadevnemu ukrepu ne odvzema značilnosti, da je zanjo ugoden.

64 Prav tako to, da naj bi bil zadevni ukrep zelo ugoden za uporabnike, saj je z njim cena sodobnejših sprejemnikov znižana na raven cene osnovnih sprejemnikov, nima

nobenega vpliva na dejstvo, da navedeni ukrep pomeni tudi ugodnost za prizemne izdajatelje in kabelske operaterje.

65 V zvezi s trditvijo, da so pri tem, kaj izberejo gledalci, odločilne značilnosti predvajanih programov, in ne cena sprejemnikov, Splošno sodišče meni, da če te značilnosti lahko vplivajo na to, kaj izberejo gledalci, ostane dejstvo, da cena sprejemnika pomeni odločilni parameter, ki ga gledalec upošteva pri izbiri. V obravnavanem primeru bi subvencija, podeljena neposredno uporabnikom, samodejno povzročila znižanje kupne cene ali najemnine naprave, ki omogoča sprejem televizijskih signalov, prenašanih z uporabo digitalne prizemne tehnologije. Vendar tako znižanje cene lahko vpliva na izbiro uporabnikov, ki so pozorni na stroške.

66 Glede trditve, da zadevni ukrep pri prehodu na digitalno televizijo zagotavlja in ohranja splošnost in brezplačnost analogne televizijske sheme, je treba opozoriti, da ta okoliščina ne more izpodbiti opredelitve zadevnega ukrepa kot državne pomoči v smislu člena 87(1) ES. Ta okoliščina bi lahko bila kvečjemu element, ki bi ga bilo treba upoštevati pri preizkusu združljivosti zadevnega ukrepa s skupnim trgom v okviru člena 87(3) ES.

67 Iz istega razloga je treba zavrniti trditev tožeče stranke, da je subvencija nujna, saj v normalnih tržnih pogojih ne bi prostovoljno krila dodatnega stroška za nakup medobratovalnih sprejemnikov.

68 Iz navedenega je razvidno, ne da bi se bilo treba izreči o dopustnosti in utemeljenosti trditev družbe Sky Italia, da je Komisija pravilno štela, da je bila z zadevnim ukrepom

prizemnim digitalnim izdajateljem in kabelskim operaterjem, med katere spada tudi tožeča stranka, omogočena pridobitev ugodnosti v smislu člena 87(1) ES glede na satelitske izdajatelje in da je treba zato drugi del prvega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

Prvi del prvega tožbenega razloga: pojem posrednega prejemnika

– Trditve strank

69 Tožeča stranka trdi, da je Komisija napačno menila – pri čemer se je opirala na sodbi Sodišča z dne 19. septembra 2000 v zadevi Nemčija proti Komisiji (C-156/98, Recueil, str. I-6857), in z dne 13. junija 2002 v zadevi Nizozemska proti Komisiji (C-382/99, Recueil, str. I-5163), da zadevni ukrep, katerega posredni prejemniki so končni uporabniki, pomeni ugodnost v smislu člena 87(1) ES, do katere so posredno upravičeni nekateri operaterji.

70 Prvič, tožeča stranka navaja, da ti sodbi nista upoštevni za obravnavani primer. Pravna presoja v zvezi s posrednimi prejemniki bi namreč morala biti drugačna, če se neposredna korist podeli uporabnikom, ki so posamezniki, ne pa podjetjem. Ker neposredni in glavni prejemniki zadevnega ukrepa ne opravljajo gospodarske dejavnosti, bi bil navedeni ukrep takoj izključen s področja uporabe člena 87(1) ES.

71 Drugič, tožeča stranka trdi, da razlog, iz katerega se je Komisija samovoljno odločila, da omeji pojem posrednega prejemnika, zato da vključi le prizemne digitalne izdajatelje in kabelske operaterje, ki ponujajo storitve plačljive televizije, ni jasen. Zlasti trdi, da so na splošno prizemni digitalni izdajatelji in kabelski operaterji prav tako lahko posredni prejemniki ugodnosti zadevnega ukrepa. Tožeča stranka poleg tega trdi, da je Komisija samovoljno izključila proizvajalce sprejemnikov iz kategorije prejemnikov ugodnosti zadevnega ukrepa.

72 Tožeča stranka na stopnji replike pojasnjuje, da ne nasprotuje temu, da bi lahko za določeno državno pomoč obstajali posredni prejemniki, ne strinja pa se z uporabo pogojev veljavnosti pojma posrednega prejemnika v izpodbijani odločbi.

73 Prvič, Komisija navaja, da v členu 87(1) ES ni nobene zahteve v zvezi z načinom, na katerega je treba podeliti pomoč. Drugič, določbe člena 87(2)(a) ES bi bile popolnoma nepotrebne, če – kot trdi tožeča stranka – pomoči, podeljenih predvsem uporabnikom, nikoli ne bi mogli šteti za državne pomoči v smislu člena 87(1) CE. Tretjič, stališče pritožnice bi bilo v nasprotju z zgoraj v točki 69 navedeno sodbo Nizozemska proti Komisiji, ki potrjuje, da se lahko neposrednega prejemnika, prav tako kot posrednega prejemnika, šteje za upravičenca do državne pomoči v smislu člena 87(1) ES. Četrtič, Komisija trdi, da če sledimo argumentaciji tožeče stranke, da pomoči uporabnikom ne morejo nikoli biti državne pomoči, bi pravila glede teh pomoči lahko preprosto obšli s podelitvijo uporabnikom subvencij, odvisnih od nakupa posebnega blaga ali storitev. Petič, Komisija se ne strinja s trditvijo tožeče stranke, da se je samovoljno odločila omejiti pojem posrednih prejemnikov in se usmeriti zgolj na prizemne izdajatelje in kabelske operaterje, ki ponujajo storitve plačljive televizije.

– Presoja Splošnega sodišča

74 Stranki se strinjata, da zadevni ukrep ne prinaša neposredno koristi operaterjem na trgu digitalne televizije, kot je tožeča stranka.

75 Poudariti pa je treba, da člen 87 ES prepoveduje pomoči, ki jih dodeli država članica, ali kakršno koli vrsto pomoči iz državnih sredstev, ne glede na to, ali so ugodnosti v zvezi s pomočmi dodeljene neposredno ali posredno. S sodno prakso je tako sprejeto, da lahko ugodnost, ki je neposredno dodeljena nekaterim fizičnim ali pravnim osebam, ki niso nujno podjetja, pomeni posredno ugodnost in zato državno pomoč za druge fizične ali pravne osebe, ki so podjetja (sodba Sodišča prve stopnje z dne 4. marca 2009 v zadevi Italija proti Komisiji, T-424/05, neobjavljena v ZOdl., točka 108).

76 Trditev tožeče stranke, da subvencije, podeljene uporabnikom, ni mogoče opredeliti kot državne pomoči v korist operaterjev, ki ponujajo potrošniške proizvode ali storitve, je prav tako v nasprotju s členom 87(2)(a) ES, v skladu s katerim so pomoči socialnega značaja, dodeljene posameznim uporabnikom, pod pogojem, da so dodeljene brez diskriminacije glede na poreklo zadevnih izdelkov, združljive s skupnim trgom. Kot namreč trdi Komisija, bi bila, če bi upoštevali trditev tožeče stranke, navedena določba nepotrebna.

77 Nazadnje, očitek tožeče stranke v zvezi z nejasnostjo razlogov, iz katerih je Komisija omejila pojem posrednih prejemnikov na prizemne digitalne izdajatelje in kabelske operaterje, ki ponujajo storitve plačljive televizije, je treba zavrniti kot brezpredmeten. Če bi namreč morala Komisija, kot trdi tožeča stranka, upoštevati, da imajo lahko vsi prizemni digitalni izdajatelji in kabelski operaterji posredno korist od zadevnega

ukrepa, je treba ugotoviti, da to v ničemer ne spremeni dejstva, da kot je poudarjeno v točkah od 55 do 60 zgoraj, zadevni ukrep ne prinaša ugodnosti satelitskim izdajateljem.

78 Iz istega razloga je treba kot brezpredmeten zavrniti očitek, da je Komisija samovoljno izključila proizvajalce sprejemnikov iz kategorije prejemnikov zadevnega ukrepa.

79 Iz zgornjih ugotovitev je razvidno, da je Komisija tožečo stranko štela za posrednega prejemnika zadevnega ukrepa. Zato je treba prvi del prvega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

Tretji del prvega tožbenega razloga: neobstoj selektivnosti zadevnega ukrepa

– Trditve strank

80 Tožeča stranka trdi, da je Komisija napačno uporabila pravo s tem, da je zadevni ukrep štela za selektiven, zato ker naj bi bil diskriminatoren. Komisija naj namreč ne bi razlikovala med pojmom selektivnosti in zatrjevane diskriminacije, tako da naj ne bi ustrezno dokazala, da je bilo merilo selektivnosti izpolnjeno.

81 Komisija trdi, da ta trditev tožeče stranke ne temelji na nobenem dokazu. Selektivnost ugodnosti, ki bi bila z zadevnim ukrepom dana prizemnim digitalnim izdajateljem in kabelskim operaterjem, ki ponujajo storitve plačljive televizije, naj bi dokazovalo to,

da nobeno drugo podjetje ni izkoristilo te ugodnosti, zlasti ne satelitski izdajatelji. Zato je tudi tretji del prvega tožbenega razloga neutemeljen.

– Presoja Splošnega sodišča

82 Za uvod je treba opozoriti, da je tožeča stranka na obravnavi v odgovor na poziv Splošnega sodišča, naj pojasni trditve, ki jih je navedla v podporo tretjemu delu prvega tožbenega razloga, navedla, da v nasprotju s selektivnostjo, ki pomeni bistveni element za opredelitev ukrepa državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, diskriminacija ni navedena v tem členu. Tožeča stranka je navedla še, da Komisija ni razlikovala med diskriminacijo in selektivnostjo in da z zatrjevanjem, da je prišlo do diskriminacije, ni bila tehnološko nevtralna.

83 Opozoriti je treba, da mora tožba v skladu s členom 44(1)(c) Poslovnika vsebovati kratek povzetek tožbenih razlogov. V skladu s sodno prakso morajo biti ti dovolj jasni in natančni, da toženi stranki omogočijo pripravo obrambe, Splošnemu sodišču pa presojo o tožbi po potrebi tudi brez dodatnih podatkov (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 18. septembra 1996 v zadevi Asia Motor France in drugi proti Komisiji, T-387/94, Recueil, str. II-961, točka 106, in z dne 29. januarja 1998 v zadevi Dubois in Fils proti Svetu in Komisiji, T-113/96, Recueil, str. II-125, točka 29). Da bi se zagotovili pravna varnost in učinkovitost sojenja, je za dopustnost trditve potrebno, da so bistveni pravni in dejanski elementi, na katerih ta temelji, predstavljeni vsaj na kratko, vendar dosledno in razumljivo, v besedilu same tožbe (glej v tem smislu sklep Sodišča prve stopnje z dne 25. julija 2000 v zadevi RJB Mining proti Komisiji, T-110/98,

Recueil, str. II-2971, točka 23 in navedena sodna praksa; sodbo Sodišča prve stopnje z dne 10. aprila 2003 v zadevi Travelex Global and Financial Services in Interpayment Services proti Komisiji, T-195/00, Recueil, str. II-1677, točka 26).

84 V obravnavanem primeru trditve, ki jih navaja tožeča stranka v podporo tretjega dela prvega tožbenega razloga, in to tako v svojih pisanjih kot na obravnavi, ne izpolnjujejo pogojev jasnosti in natančnosti iz člena 44(1)(c) Poslovnika. Tožeča stranka namreč nikoli ni pojasnila, zakaj to, da se neka pomoč uporablja diskriminatorno, v smislu prinašanja koristi – kar je Splošno sodišče v zvezi z zadevnim ukrepom potrdilo v točkah 57 in 60 zgoraj – le nekaterim kategorijam podjetij, ne omogoča, da se šteje za selektivno v smislu člena 87(1) ES.

85 Zato je treba tretji del prvega tožbenega razloga zavrniti kot nedopusten.

Četrti del prvega tožbenega razloga: neobstoj izkrivljanja konkurence

– Trditve strank

86 Najprej, tožeča stranka trdi, da je Komisija storila očitno napako pri presoji s tem, da je ugotovila, da zadevni ukrep neupravičeno izkrivlja konkurenco na skupnem trgu.

87 Prvič, tožeča stranka trdi, da bi lahko vsi satelitski izdajatelji, vključno z družbo Sky Italia, izkoristili subvencijo tako, da bi ponudili „hibridne“ sprejemnike, to je sprejemnike, ki so hkrati prizemni in satelitski. S subvencijo bi bil torej pokrit dodatni strošek, vezan na vključitev tehnologije, ki je potrebna za sprejem prizemne televizije. Vsekakor naj bi to, da so rezultati družbe Sky Italia na zadevnem trgu ostali odlični, dokazovalo, da subvencije niso materialno vplivale na položaj te družbe.

88 Drugič, pri presoji neobstoja izkrivljanja konkurence bi bilo treba upoštevati, da je stopnja davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV), ki se uporablja za platforme satelitskega prenosa, ugodnejša od stopnje, ki se uporablja za platforme prizemnega prenosa. Tako naj bi zadevni ukrep nadomestil gospodarsko prednost, ki jo imajo platforme satelitskega prenosa zaradi uporabe znižane stopnje DDV. V podporo temu argumentu se tožeča stranka sklicuje na tožbo v zvezi s kršitvijo prava Skupnosti in na tožbo v zvezi z državno pomočjo, ki ju je Komisija vložila 13. marca 2007. Tožeča stranka poziva Splošno sodišče, naj ugovor nedopustnosti, ki ga je družba Sky Italia vložila v zvezi s trditvijo glede davčne ugodnosti, od katere naj bi imeli koristi satelitski izdajatelji, zavrne kot nedopusten, ker Komisija, v podporo katere je intervenirala družba Sky Italia, ni sama navedla tega ugovora.

89 Tretjič, tožeča stranka trdi, da je zadevni ukrep z naložitvijo konkurenčnih omejitev satelitski platformi v nasprotju s tem omogočal razvoj konkurence. Poleg tega naj bi zadevni ukrep uporabnikom omogočal, da po isti ceni kupijo sprejemnike, ki omogočajo dostop do veliko bogatejše ponudbe. Nazadnje, izključitev tehnologij, ki so predmet lastninske pravice, naj ne bi bila skladna s ciljem skupnega interesa, da se da prednost odprtim standardom in se ne izkrivlja konkurenca. Edino izkrivljanje konkurence med satelitskimi in prizemnimi platformami naj bi bilo tisto, ki deluje v škodo prizemnih izdajateljev zaradi odločitve družbe Sky Italia, da prepove tretjim dostop do njene tehnologije kodiranja.

90 Četrtič, tožeča stranka Komisiji očita, da je sprejela dve odločbi, in sicer izpodbijano odločbo in odločbo v zvezi z letom 2006, ki sta protislovni glede združljivosti zadevnega ukrepa in ukrepa, določenega v zakonu o proračunu 2006, s skupnim trgom, medtem ko naj bi bili sprejeti v dejanskih okoliščinah, ki so v bistvenem primerljive. V podporo tej trditvi tožeča stranka navaja, da edini razlog, iz katerega je bila odločitev o nezdružljivosti, ki jo je Komisija sprejela v izpodbijani odločbi, pozneje razveljavljena v odločbi v zvezi z letom 2006, to, da je italijanski zakonodajalec uporabil izraze, ki posebej določajo vključitev satelitskih izdajateljev.

91 Petič, v fazi replike, tožeča stranka s sklicevanjem na odločbo Komisije C(2007) 4286 konč. z dne 25. septembra 2007 o državni pomoči (N 103/2007) za nakup digitalnih sprejemnikov in za prilagoditev anten v provinci Soria (v nadaljevanju: odločba Soria) Komisiji očita tudi, da je samovoljno sprejela izpodbijano odločbo. Trdi namreč, da je v točki 16 odločbe Soria Komisija ugotovila, da je zadevni ukrep združljiv s skupnim trgom, ker je bila ohranjena tehnološka nevtralnost, saj „subvencionirani sprejemniki lahko omogočajo sprejem radiodifuznih signalov ne le z digitalno prizemno televizijsko tehnologijo (DVB-T), temveč tudi prek kabla, satelita in/ali spleta“. Po mnenju tožeče stranke je ukrep, določen v odločbi Soria, določal, da je njegovo izkoriščanje odvisno od tega, da morajo biti sprejemniki DVB-T interaktivni in medobratovalni, tako da lahko sprejemajo tudi signale z drugih platform, kot v obravnavanem primeru.

92 Dalje, z zadevnim ukrepom naj ne bi bilo kršeno enako obravnavanje med digitalnimi izdajatelji. Različno obravnavanje digitalnih platform naj bi bilo namreč utemeljeno s tem, da so v različnih položajih. Kakorkoli, morebitna kršitev tega načela bi bila objektivno utemeljena glede na dejanske značilnosti zadevnega trga ob sprejetju odprtih standardov. Po mnenju tožeče stranke satelitska platforma ni bila izrecno vključena prav zato, ker ni bilo ponudbe te vrste, ki bi temeljila na odprtem standardu, in ni obstajala niti najmanjša možnost, da bi se taka ponudba pojavila v kratkem obdobju,

ko je veljal zadevni ukrep. Tožeča stranka poleg tega trdi, da je trg satelitske televizije zaznamovalo eno podjetje, in sicer Sky Italia, ki je imelo dejanski monopol in je lahko preprečevalo dostop do trga. Nazadnje, tožeča stranka poudarja, da po spremembi, vneseni z zakonom o proračunu 2006, zato da se omogoči subvencioniranje vseh medobratovalnih sprejemnikov, družba Sky Italia ni imela sprejemnikov, za katere bi bilo mogoče prejeti subvencijo.

93 Nazadnje, tožeča stranka trdi, da ker izpodbijana odločba ne odgovarja jasno na vprašanje, ali je bil problem, zaradi katerega je zadevni ukrep nezdružljiv, vezan na tehnološko nevtralnost ali na domnevno cenejši dostop na zadevni trg, je Komisija kršila načelo pravne varnosti. V utemeljitev te trditve tožeča stranka napotuje na svoje navedbe v četrtem tožbenem razlogu.

94 Komisija skupaj z družbo Sky Italia trdi, prvič, da tožeča stranka ni predložila dokaza v zvezi z domnevno očitno napako pri presoji, ki naj bi jo storila s tem, da je ugotovila, da zadevni ukrep izkrivlja konkurenco in daje prednost izdajateljem prizemne digitalne televizije. Drugič, tožeča stranka naj bi napačno trdila, da je različno obravnavanje digitalnih platform utemeljeno s tem, da sta v različnih položajih. Prav tako naj bi se tožeča stranka napačno sklicevala na dejstvo, da ko je bil sprejet zadevni ukrep, ni bilo satelitske ponudbe, ki bi temeljila na odprtem standardu. Tretjič, Komisija je v izpodbijani odločbi zadevni ukrep razglasila za nezdružljiv zato, ker se z njim ne spoštuje načelo tehnološke nevtralnosti. Zato naj bi potrdila svoje ustaljeno stališče, da je združljivost državnih pomoči v korist prehoda na digitalno tehnologijo s skupnim trgom odvisna od spoštovanja načela tehnološke nevtralnosti.

– Presoja Splošnega sodišča

95 Prvič, glede trditve, da bi družba Sky Italia lahko izkoristila ugodnosti zadevnega ukrepa tako, da bi ponudila „hibridne“ sprejemnike, je treba poudariti, da taka trditev poudarja selektivnost navedenega ukrepa. To, da satelitski izdajatelji, kot je družba Sky Italia, dajo na voljo „hibridne“ sprejemnike, bi povzročilo dodaten strošek, ki bi bil s prenosom na prodajno ceno za uporabnike bolje nadomeščen z zadevnim ukrepom, od katerega imajo uporabniki koristi. Satelitski izdajatelji bi bili torej v manj ugodnem položaju v primerjavi s prizemnimi izdajatelji in kabelskimi operaterji, saj slednjim ne bi bilo treba prenesti nikakršnega stroška na ceno prodaje sprejemnikov pri uporabnikih, ki so prejemniki zadevnega ukrepa. Trditev je treba torej zavrniti kot neutemeljeno.

96 Poleg tega dejstvo, da po spremembah zakona o proračunu 2006, zato da bi se omogočilo subvencioniranje vseh medobratovalnih sprejemnikov, družba Sky Italia ni opustila sprejemnikov z lastniško tehnologijo, za sprejetje sprejemnikov, za katere bi lahko prejela subvencijo, ni upoštevno. Kot je namreč Komisija trdila v točki 110 izpodbijane sodbe, ni mogoče izključiti, da gre za strategijo, ki je lahko odvisna od številnih dejavnikov, kot so predhodne naložbe družbe ali odločitev, da se počaka na odločitev Komisije o združljivosti tega novega ukrepa.

97 Drugič, v zvezi s trditvijo, da bi naložitev konkurenčnih omejitev satelitski platformi še povečala konkurenco, Splošno sodišče meni, da s sklepanjem, ki je podlaga zanjo, tožeča stranka priznava, da obstaja konkurenca med prizemnimi in satelitskimi platformami in da zadevni ukrep vpliva na to konkurenco.

98 Poleg tega je treba glede trditev tožeče stranke v zvezi z okoliščinami, ki naj bi izkrivljale konkurenco v korist satelitske platforme, ugotoviti, da te trditve niso upoštevne za presojo, ali zadevni ukrep izkrivlja ali bi lahko izkrivljal konkurenco na zadevnem trgu.

99 Tretjič, v zvezi s trditvijo tožeče stranke, da sta bili izpodbijana odločba in odločba v zvezi z letom 2006 sprejeti v primerljivih okoliščinah, je ta očitno napačna. Kot je namreč Splošno sodišče ugotovilo v točkah 57 in 60 zgoraj, so bili satelitski sprejemniki izključeni od ugodnosti zadevnega ukrepa. Nasprotno pa se, kot je razvidno iz točke 122 tožbe, zakon o proračunu 2006 uporablja tudi za satelitske sprejemnike.

100 Četrtič, v zvezi s trditvijo glede samovoljnosti izpodbijane odločitve glede na odločbo Soria, v skladu s katero so bili pogoji veljavnosti ukrepa, določenega v tej določbi, enaki kot pogoji zadevnega ukrepa, Splošno sodišče meni, da je brezpredmetna.

101 Gotovo lahko izrazi, ki jih je Komisija uporabila v točki 16 odločbe Soria, kakor je navedena v točki 91 zgoraj, zavedejo v zmoto tožečo stranko glede področja uporabe ukrepa, določenega v navedeni odločbi.

102 Ugotoviti pa je treba, kot navaja Komisija, da tako besedilo točke 58 odločbe Soria kot vsebina dopisa iz priloge k dupliki omogočata odpravo vsakršne dvoumnosti v zvezi s tem.

103 Kot je namreč razvidno iz točke 58 odločbe Soria, je Komisija izrecno ugotovila, da ukrep, določen v tej odločbi, uporabnikom omogoča nakup kakršne koli vrste sprejemnika s subvencijo, ki ni odvisna od tehnološke platforme, za katero se uporabnik

odloči, da jo bo uporabljal (prizemna, kabelska, satelitska ali s širokopasovno povezavo). Tako je izrecno ugotovila, da je z navedenim ukrepom spoštovano načelo tehnološke nevtralnosti.

104 Splošno sodišče poleg tega ugotavlja, da kot trdi Komisija in čemur tožeča stranka ne nasprotuje, je Komisija pred sprejetjem odločbe Soria preverila, da je z ukrepom iz te določbe spoštovano merilo tehnološke nevtralnosti. Tako je iz dopisa iz priloge k dupliki razvidno, da so španski organi v odgovor na vprašanje Komisije v tem smislu v dopisu z dne 23. julija 2007 izrecno potrdili, da način prenosa ni merilo za podelitev subvencije, tako da bi bilo „mogoče subvencionirati sprejemnike za digitalno prizemno televizijo, razširjanje prek kabla [ali] satelita […]".

105 Na podlagi zgornjih ugotovitev je treba šteti, da bi v nasprotju z zadevnim ukrepom ukrep, določen v odločbi Soria, lahko koristil vsem tehnologijam prenosa digitalne tehnologije. Zato ker so dejstva, ki so podlaga za izpodbijano odločbo in odločbo Soria, očitno različna, tožeča stranka ne more zahtevati, da se primerjata ugotovitvi, do katerih je v navedenih določbah prišla Komisija, zato da bi se sklepalo na samovoljnost izpodbijane odločbe. Zato je treba tožbeni razlog, ki se nanaša na samovoljnost izpodbijane odločbe glede na odločbo Soria, zavrniti kot neutemeljen.

106 Petič, v zvezi s trditvijo glede neobstoja kršitve načela enakega obravnavanja digitalnih izdajateljev in glede dejstva, da bi bila morebitna kršitev vsekakor utemeljena, je treba ugotoviti naslednje.

107 Na eni strani, kar zadeva trditev tožeče stranke, da satelitska platforma ni bila izrecno vključena na področje uporabe zadevnega ukrepa prav zato, ker ni bilo ponudbe te vrste, ki bi temeljila na odprtem standardu, in ni obstajala niti najmanjša možnost, da bi se taka ponudba pojavila v kratkem obdobju, ko je veljal zadevni ukrep, je treba

ugotoviti, kot v točki 164 izpodbijane odločbe trdi Komisija, ki je ugotovila – čemur tožeča stranka ni nasprotovala – da je družba Sky Italia šele v letu 2004 in do začetka leta 2005 začenjala svoj prehod na tehnologijo z „zaprtimi“ standardi. Splošno sodišče zato meni, da je Komisija tako v isti točki izpodbijane odločbe pravilno sklepala, da bi se družba Sky Italia lahko odločila drugače, če bi se zadevni ukrep nanašal tudi na satelitsko platformo.

108 Na drugi strani, kar zadeva trditev tožeče stranke, da je trg satelitske televizije zaznamovalo eno podjetje, in sicer Sky Italia, ki je imelo dejanski monopol in je lahko preprečevalo dostop do trga, je treba ugotoviti, da ni upoštevna za presojo, ali zadevni ukrep izkrivlja ali bi lahko izkrivljal konkurenco na zadevnem trgu.

109 Šestič, kar zadeva trditev tožeče stranke, ki se nanaša na domnevno kršitev načela pravne varnosti s strani Komisije, je iz izpodbijane odločbe razvidno, da je očitno neutemeljena. Iz izpodbijane odločbe je namreč jasno, zlasti iz točk 104, 135 in 140, da je nezdružljivost zadevnega ukrepa tesno povezana s kršitvijo načela tehnološke nevtralnosti. Splošno sodišče poleg tega ugotavlja, ne da bi tožeča stranka temu ugovarjala, da je iz točke 36 izpodbijane odločbe razvidno, da je Komisija v odločbi o začetku formalnega postopka preiskave predstavila svoje dvome v zvezi z neobstojem kršitve načela tehnološke nevtralnosti z zadevnim ukrepom.

110 Glede na zgoraj navedeno je treba četrti del prvega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

111 Tako je glede na ugotovitve iz točk 68, 79, 85 in 110 zgoraj treba prvi tožbeni razlog v celoti zavrniti kot neutemeljen.

Drugi tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji in očitna napačna uporaba prava pri presoji združljivosti zadevnega ukrepa s skupnim trgom na podlagi člena 87(3)(c) ES

Dopustnost trditev, navedenih v točkah od 93 do 96 tožbe

– Trditve strank

112 Komisija skupaj z družbo Sky Italia meni, da trditve, ki jih je tožeča stranka navedla v točkah od 93 do 96 tožbe, niso jasne. Tožeča stranka se je namreč omejila na splošno sklicevanje na svojo analizo glede neobstoja pomoči. Poleg tega se seznam dejavnikov, ki jih Komisija po mnenju tožeče stranke ni upoštevala, nanaša na vprašanje obstoja državne pomoči, in ne na vprašanje združljivosti s skupnim trgom. Tožeča stranka poleg tega ni podala nobenega pojasnila v zvezi z navedenimi dejavniki in ni pojasnila, koliko se trditve nanašajo na presojo, ki jo je treba opraviti na podlagi člena 87(3)(c) ES. Zato je treba trditve tožeče stranke iz točk od 93 do 96 tožbe zavreči kot nedopustne.

113 Tožeča stranka trdi, da čeprav se analize razlikujejo glede na to, ali gre za vprašanje obstoja pomoči ali vprašanje združljivosti, še vedno ostane dejstvo, da so tehnično povezane. Zato trditve v zvezi s pomočjo podpirajo tožbene razloge, ki se nanašajo na združljivost, ne da bi to vplivalo na njihovo dopustnost.

– Presoja Splošnega sodišča

114 Najprej, tožeča stranka v točkah od 93 do 96 tožbe potrjuje, da je Komisija pri uporabi člena 87(3)(c) ES napravila očitno napako pri presoji. V zvezi s tem se sklicuje na svojo analizo v zvezi z neobstojem pomoči. Poleg tega trdi, da v izpodbijani odločbi Komisija ni preučila gospodarskih okoliščin zadevnega ukrepa. Komisija ni ugotovila, prvič, da je zadevni ukrep določal subvencije za promocijo tehnologije, ki jo podpira Unija, in sicer odprte tehnologije, ki omogoča medobratovalnost in interaktivnost, drugič, da subvencije ustrezajo dodatnim stroškom, ki jih povzroči ta tehnologija, tretjič, da so bile subvencije v skladu s priporočili Unije in, četrtič, da s subvencijami ni podeljena gospodarska korist. Nazadnje, Komisija ni upoštevala dejstva, da je bil vzrok za pravo izkrivljanje konkurence obstoj politike, naklonjene zaprtim standardom, niti razlike, ki obstaja med odprtimi in zaprtimi standardi, niti dejstva, da so subvencije nadomeščale stroške, povezane z izpolnjevanjem z zakonom naloženih obveznosti.

115 Dalje, utemeljevanje iz točk od 93 do 96 tožbe, povzeto pod naslovom 3.2(a) „Tožena stranka je storila očitno napako pri presoji“ – daleč od tega, da bi vsebovalo trditve v podporo drugemu tožbenemu razlogu – uvaja trditve, navedene v podporo trem delom drugega tožbenega razloga, ki so navedene pod naslovom 3.2(b) „Tožena stranka je prekoračila svojo diskrecijsko pravico in storila očitno napako pri presoji dejstev in presoji položaja s tem, da je ugotovila, da je bil [zadevni] ukrep nezdružljiv s skupnim trgom“.

116 Tožeča stranka v točki 96 tožbe, ki je pred naslovom 3.2(b), trdi, da je Komisija s tem, da ni opravila pravilne analize gospodarskih okoliščin, storila očitno napako pri presoji zadevnega ukrepa in zato očitno napako s tem, da je ugotovila, da zadevni ukrep ni bil združljiv s skupnim trgom.

117 Iz zgornjih ugotovitev je razvidno, da je treba ugovor nedopustnosti, ki ga je v zvezi z domnevnimi zgoraj navedenimi trditvami iz točk 93 do 96 tožbe vložila Komisija, zavrniti kot neutemeljen.

Prvi del drugega tožbenega razloga: napaka v zvezi z ugotovitvijo, da zadevni ukrep ne odpravlja motenj v delovanju trga

– Trditve strank

118 Tožeča stranka trdi, da je Komisija storila očitno napako pri presoji in ni dovolj preučila zadevnega trga s tem, da je ugotovila, da zadevni ukrep ni bil združljiv s členom 87(3)(c) ES iz spodnjih štirih razlogov.

119 Prvič, nasprotuje ugotovitvi iz izpodbijane odločbe, da je obstoj zavezujočega datuma za prehod na digitalno tehnologijo povzročil, da je zadevni ukrep neustrezen. Ta sklep naj ne bi bil le v nasprotju s stališčem Komisije v njenih prejšnjih odločbah s področja prizemne digitalne televizije, temveč naj bi tudi dokazoval, da Komisija ni pravilno ocenila obstoja motenj na trgu, povezanih s težavami uskladitve med operaterji na trgu.

120 Drugič, tožeča stranka trdi, da zadevni ukrep ni pomenil nadomestila stroškov digitalizacije, ki bi jih uporabniki morali kriti za pridobitev sprejemnika z odprto tehnologijo, ki omogoča medobratovalnost in interaktivnost.

121 Tretjič, tožeča stranka trdi, da z izpodbijano odločbo ni bil priznan obstoj zunanjih učinkov kot motenj v delovanju trga. V zvezi s tem naj bi Komisija v izpodbijani odločbi samovoljno in brez kakršne koli objektivne utemeljitve odločila, da je za prizemne izdajatelje normalno, da subvencionirajo sprejemnike z odprto tehnologijo in da zato nosijo stroške neupravičenega izkoriščanja. Vendar pa tožeča stranka ni imela nobenega interesa za subvencioniranje sprejemnikov v korist konkurentov, saj bi lahko brez težav še naprej imela koristi od analognega trga.

122 Komisija naj poleg tega ne bi upoštevala dejstva, da zadevni ukrep ni izkrivljal konkurence, temveč je kvečjemu spodbujal uporabo odprtih standardov in interaktivnosti v skladu s priporočili Unije. Tožeča stranka poleg tega s sklicevanjem na prilogo A.8 trdi, da Komisija ni razumela normativnega konteksta in razvoja zadevnega trga. Nazadnje, tožeča stranka graja dejstvo, da Komisija v izpodbijani odločbi ni upoštevala stroškov, povezanih s trajnimi normativnimi negotovostmi, kar zadeva dodelitev frekvenc, in meni, da je Komisija napravila napako, ko je v točki 157 izpodbijane odločbe potrdila, da so bile koncesije za analogno televizijo podeljene brez javnega razpisa in za nedoločen čas.

123 Četrtič, tožeča stranka Komisiji očita, da ni bila zmožna dokazati, zakaj zadevni ukrep ne spodbuja inovacije, čeprav priznava, da je navedeni ukrep omogočil znižanje cen sprejemnikov, ki ponujajo interaktivnost, tako da so bile usklajene s cenami osnovnih sprejemnikov.

124 Komisija trdi, da je razlogovanje tožeče stranke očitno napačno in temelji na „popačeni“ razlagi izpodbijane odločbe. Komisija naj bi izrecno priznala, da bi zadevni ukrep lahko določal cilj splošnega interesa, in sicer prehod na digitalno tehnologijo in v tem okviru na odprte in interaktivne standarde. Poleg tega dejstvo, da bi zadevni ukrep lahko vplival na nekatere motnje na trgu, ni bilo kategorično izključeno. Vendar pa nobeden od teh preudarkov ne more upravičiti izključitve satelitske platforme s področja uporabe subvencije.

– Presoja Splošnega sodišča

125 Prvič, z izpodbijanjem presoje Komisije, da subvencije za nakup digitalnih sprejemnikov niso bile potrebne za odpravo težave uskladitve med operaterji na trgu, saj je bila ta težava usklajena z obstojem zavezujočega datuma za prehod na digitalno televizijo, tožeča stranka navaja kršitev člena 87(3)(c) ES. Da bi bila pomoč združljiva s skupnim trgom v smislu člena 87(3)(c) ES, mora slediti cilju splošnega interesa in biti nujna in sorazmerna za dosego tega cilja. Cilj splošnega interesa, ki se mu domnevno sledi z zadevnim ukrepom, je odprava motenj na trgu, ki se nanaša predvsem na težavo uskladitve med operaterji, kar ovira razvoj digitalne radiodifuzije. Vendar ne da bi bilo treba preučiti, ali je Komisija, kot trdi tožeča stranka, v izpodbijani odločbi sprejela drugačno stališče kot v predhodnih odločbah s področja prizemne digitalne televizije, Splošno sodišče meni, da je v obravnavanem primeru zavezujoča narava datuma, določenega za prehod na digitalno televizijo, taka, da odpravlja težavo uskladitve med operaterji, tako da subvencija za nakup digitalnih sprejemnikov ni bila potrebna.

126 Kot namreč Komisija poudarja v točki 146 izpodbijane odločbe, bi morali izdajatelji televizijskih programov, ki so že delovali na trgu, upoštevati določitev zakonskega roka za prenehanje analognega oddajanja kot dano dejstvo in zato začeti razvijati nove tržne strategije. Vsekakor, kot je ugotovljeno v točki 147 izpodbijane odločbe, zaradi velikosti trga prizemne televizije v Italiji tveganje, da se kritična masa uporabnikov ne bi dosegla zaradi težav pri uskladitvi med operaterji, ni tako veliko, da ga komercialni operaterji ne bi mogli obvladati. Trditev tožeče stranke je torej treba zavrniti.

127 Drugič, glede trditve, da zadevni ukrep pomeni nadomestilo za uporabnike, je treba poudariti, da taka trditev, kot poudarja Komisija v točki 148 izpodbijane odločbe, sicer upravičuje pomoč uporabnikom, ne upravičuje pa razlikovanja med različnimi platformami, ker ne obstaja potreba po usmerjanju uporabnikov k digitalni platformi, kot velja pri tem ukrepu. To trditev je torej treba zavrniti kot neutemeljeno.

128 Tretjič, trditev tožeče stranke, da Komisija v izpodbijani odločbi ni priznala, da obstoj zunanjih učinkov pomeni motnje na trgu, ni pravilna. Komisija je namreč v točki 160 izpodbijane odločbe izrecno priznala obstoj zunanjih učinkov, ki so povezani s prehodom na digitalno tehnologijo in težave neupravičenega izkoriščanja, ki lahko zaradi tega nastanejo. Vendar kot v isti točki poudarja Komisija, te okoliščine ne morejo upravičiti dejstva, da je zadevni ukrep selektivno usmerjen na prizemno televizijo in izključuje satelitsko platformo. Zato je treba to trditev zavrniti kot neutemeljeno.

129 Četrtič, trditev tožeče stranke, da Komisija ni bila zmožna dokazati, zakaj zadevni ukrep ne spodbuja inovacije, je treba zavrniti iz istih razlogov. Komisija je v točki 162 izpodbijane določbe brez dvoma izrecno priznala, da je zadevni ukrep omogočil

uskladitev cen interaktivnih sprejemnikov s cenami preprostejših modelov, ki niso prilagojeni za interaktivne storitve. Toda čeprav zadevni ukrep z uporabo interaktivnih in medobratovalnih sprejemnikov pospešuje inovacijo, ostane dejstvo, da tako pospeševanje ne more upravičevati, kot je razvidno iz točk 57 in 60 zgoraj, izključitve satelitske platforme od koristi zadevnega ukrepa.

130 Iz zgornjih ugotovitev je razvidno, da je treba prvi del drugega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

Drugi del drugega tožbenega razloga: napaka v zvezi z ugotovitvijo, da zadevni ukrep ni bil nujen in sorazmeren instrument za odpravo motenj na trgu

– Trditve strank

131 Tožeča stranka trdi, da je Komisija storila očitno napako pri presoji z ugotovitvijo, da zadevni ukrep ni bil nujen in sorazmeren instrument za odpravo motenj na trgu. Zlasti glede sorazmernosti ukrepa tožeča stranka trdi, prvič, da je bil omejen na dodatni strošek medobratovalnosti in interaktivnosti in na strošek, ki ga je imela zlasti

zaradi izpolnjevanja zakonskih obveznosti, in drugič, da je bil zadevni ukrep časovno omejen, veljati pa je nehal 1. decembra 2005.

132 Komisija trdi, da je treba trditve tožeče stranke zavrniti kot neutemeljene, saj ne upoštevajo načela tehnološke nevtralnosti.

– Presoja Splošnega sodišča

133 Tudi če bi bile trditve tožeče stranke, da je bil zadevni ukrep nujen in sorazmeren za odpravo motenj na trgu, pravilne, ostane dejstvo, da ta okoliščina ne bi mogla upravičiti izključitev satelitskih izdajateljev od prejemanja koristi od navedenega ukrepa.

134 Ker je prav neobstoj tehnološke nevtralnosti Komisijo vodil do tega, da je pomoč štela za nezdružljivo s skupnim trgom, je treba trditve, navedene v podporo drugemu delu drugega tožbenega razloga, zavrniti.

135 Iz zgornjih ugotovitev je razvidno, da je treba drugi pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Tretji tožbeni razlog: kršitev člena 253 ES

Trditve strank

136 Tožeča stranka trdi, da izpodbijana odločba ni dovolj obrazložena in da je torej v nasprotju s členom 253 ES, tako glede obstoja državne pomoči kot glede njene združljivosti s skupnim trgom.

137 Tožeča stranka v zvezi z obstojem pomoči Komisiji med drugim očita, da ni pojasnila pravega vira izkrivljanja ali tveganja za izkrivljanje konkurence na skupnem trgu. Komisija namreč, prvič, predhodno ni pravilno opisala zadevnega trga niti razmer na njem. Drugič, Komisija v izpodbijani odločbi ni preizkusila vprašanja, ali je bilo izkrivljanje dejansko ali verjetno. Poleg tega ni obrazložila, zakaj je proizvajalce sprejemnikov izključila iz kategorije upravičencev do zadevnega ukrepa. Nazadnje, Komisija naj med drugim ne bi dovolj obrazložila domnevnega razvoja gledalstva in domnevnega cenejšega prodora na trg plačljive televizije.

138 V zvezi s preučitvijo eventualne združljivosti zadevnega ukrepa s skupnim trgom v izpodbijani odločbi ni pojasnjeno, ali je težava v tem, da merilo tehnološke nevtralnosti domnevno ni bilo spoštovano, ali v cenejšem prodoru na trg plačljive televizije.

139 Komisija skupaj z družbo Sky Italia meni, da je njena odločba dovolj obrazložena in v skladu z zahtevami iz člena 253 ES.

Presoja Splošnega sodišča

140 Prvič, opozoriti je treba, da je v skladu s sodno prakso tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev člena 253 ES, drugačen kot tisti, ki se nanaša na očitno napako pri presoji. Prvi, ki zajema neobstoj ali nezadostnost obrazložitve, namreč spada med bistvene kršitve postopka in je razlog javnega reda, na katerega mora paziti sodišče, drugi, ki se nanaša na zakonitost odločbe po temelju, pa spada med kršitve pravnega pravila v zvezi z uporabo Pogodbe in ga lahko sodišče Skupnosti obravnava samo, če ga navaja tožeča stranka. Obveznost obrazložitve je zato vprašanje, ki se razlikuje od vprašanja utemeljenosti obrazložitve (sodba Sodišča z dne 2. aprila 1998 v zadevi Komisija proti Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, Recueil, str. I-1719, točka 67).

141 Drugič, v skladu z ustaljeno sodno prakso mora obrazložitev jasno in nedvoumno izražati utemeljevanje institucije, tako da se lahko na eni strani zadevne osebe seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa, da lahko branijo svoje pravice in preverijo, ali je odločitev utemeljena ali ne, in da lahko na drugi strani sodišče izvaja nadzor zakonitosti (zgoraj v točki 140 navedena sodba Komisija proti Sytraval in Brink's France, točka 63; sodbi Sodišča prve stopnje z dne 6. marca 2003 v združenih zadevah Westdeutsche Landesbank Girozentrale in Land Nordrhein-Westfalen proti Komisiji, T-228/99 in T-233/99, Recueil, str. II-435, točka 278, in z dne 14. januarja 2004 v zadevi Fleuren Compost proti Komisiji, T-109/01, Recueil, str. II-127, točka 119).

142 Poleg tega se ne zahteva, da obrazložitev pojasni vse upoštevne dejanske in pravne elemente ukrepa, v katerem je treba vprašanje, ali je obrazložitev posameznega akta v skladu z zahtevami iz člena 253 ES, presoditi ne samo glede na njegovo besedilo, ampak tudi glede na njegov kontekst in glede na celoto pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje (sodba Sodišča z dne 22. marca 2001 v zadevi Francija proti Komisiji, C-17/99, Recueil, str. I-2481, točka 36; sodba Sodišča prve stopnje z dne 15. junija 2000 v združenih zadevah Alzetta in drugi proti Komisiji, T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, od T-600/97 do T-607/97, T-1/98, od T-3/98 do T-6/98 in T-23/98, Recueil, str. II-2319, točka 175, in zgoraj v točki 141 navedena sodba Westdeutsche Landesbank Girozentrale in Land Nordrhein-Westfalen proti Komisiji, točka 279).

143 Komisija zlasti ni dolžna sprejeti stališča do vseh trditev, ki so jih pred njo navajale zadevne osebe, temveč zanjo zadošča, da navede dejstva in pravne ugotovitve, ki so bistvene za odločbo (sodba Sodišča prve stopnje z dne 8. junija 1995 v zadevi Siemens proti Komisiji, T-459/93, Recueil, str. II-1675, točka 31, in zgoraj v točki 141 navedena sodba Westdeutsche Landesbank Girozentrale in Land Nordrhein-Westfalen proti Komisiji, točka 280). Tako je Sodišče že odločilo, da Komisija ni bila dolžna sprejeti stališča o zadevah, ki so bile nepomembne, neznačilne ali očitno drugotne (zgoraj v točki 140 navedena sodba Komisija proti Sytraval in Brink's France, točka 64).

144 Tretjič, obveznost obrazložitve, uporabljena pri opredelitvi ukrepa kot pomoči, zahteva, da mora Komisija navesti, zakaj je štela, da zadevni ukrep spada na področje uporabe člena 87(1) ES (zgoraj v točki 141 navedena sodba Westdeutsche Landesbank Girozentrale in Land Nordrhein-Westfalen proti Komisiji, točka 281).

145 Četrtič, glede obstoja izkrivljanja konkurence na skupnem trgu je treba spomniti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Komisiji, čeprav mora v obrazložitvi svoje odločbe navesti vsaj okoliščine, v katerih je bila pomoč dodeljena, kadar te omogočajo, da se dokaže, da bi pomoč lahko prizadela trgovino med državami članicami in da izkrivlja

ali da bi lahko izkrivljala konkurenco, ni treba izvesti ekonomske analize resničnega stanja zadevnih trgov, tržnega deleža podjetij, ki so upravičena do pomoči, položaja konkurenčnih podjetij in trgovinskih tokov med državami članicami. Če pomoč ni bila podeljena zakonito, se od Komisije prav tako ne zahteva, da mora prikazati dejanski učinek pomoči na konkurenco in trgovino med državami članicami. Takšna zahteva bi namreč dajala prednost državam članicam, ki izplačajo nezakonite pomoči, v škodo tistih, ki priglasijo pomoči med načrtovanjem (glej v tem smislu sodbe Sodišča prve stopnje z dne 29. septembra 2000 v zadevi CETM proti Komisiji, T-55/99, Recueil, str. II-3207, točke 100, 102 in 103; z dne 11. julija 2002 v zadevi HAMSA proti Komisiji, T-152/99, Recueil, str. II-3049, točka 225, in z dne 8. julija 2004 v zadevi Technische Glaswerke Ilmenau proti Komisiji, T-198/01, ZOdl., str. II-2717, točka 215).

146 Zlasti zadošča, da Komisija dokaže, da sporna pomoč vpliva na trgovanje med državami članicami in izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco, ne da bi bilo nujno omejiti zadevni trg (glej sodbi Sodišča prve stopnje z dne 6. septembra 2006 v združenih zadevah Italija in Wam proti Komisiji, T-304/04 in T-316/04, neobjavljena v ZOdl., točka 64, in z dne 11. februarja 2009 v zadevi Iride in Iride Energia proti Komisiji, T-25/07, ZOdl., str. II-245, točka 109 in navedena sodna praksa).

147 V skladu s to sodno prakso je treba presoditi, ali je v obravnavanem primeru zadostno obrazložila izpodbijano odločbo.

148 Prvič, glede trditve, ki se nanaša na nezadostno obrazložitev izpodbijane odločbe v zvezi z dokazovanjem, da je konkurenca izkrivljena ali bi lahko bila izkrivljena, Splošno sodišče poudarja, da je Komisija v točkah od 102 do 114 izpodbijane odločbe preizkusila vpliv zadevnega ukrepa na konkurenco in na trgovanje med državami članicami.

149 Najprej je v zvezi z vplivom zadevnega ukrepa na konkurenco treba poudariti, da je Komisija v točkah od 102 do 111 izpodbijane odločbe preizkusila vpliv zadevnega ukrepa na konkurenco, kar zadeva izdajatelje. Komisija je tako v točki 105 izpodbijane odločbe navedla, da želi ohraniti stališče, ki ga je izrazila v odločbi o začetku formalnega postopka preiskave, in sicer, da je bila podelitev ugodnosti izdajateljem in operaterjem prizemnih omrežij izvedena v škodo izdajateljev, ki uporabljajo drugačne platforme.

150 V podporo svojemu stališču v zvezi s tem in za ugotovitev v skladu s členom 87(1) ES, da bi zadevni ukrep s podelitvijo selektivne prednosti lahko izkrivil konkurenco, je Komisija v točki 106 izpodbijane odločbe štela, da obstaja določena stopnja zamenljivosti med ponudbo plačljive digitalne prizemne televizije in satelitsko plačljivo televizijo. V teh okoliščinah je ugotovila, da ko bo „digitalna prizemna platforma uspešno vzpostavila in uveljavila storitve plačljive televizije, tudi zaradi subvencioniranih sprejemnikov, bo lahko tekmovala s podobnimi storitvami, ki se zagotavljajo na alternativnih platformah“.

151 Splošno sodišče pa ugotavlja, da je Komisija v točki 107 izpodbijane odločbe skušala potrditi svojo odločitev, ki temelji na ugotovitvah iz drugih držav članic.

152 Dalje, Komisija je v točki 109 izpodbijane odločbe poudarila, da je Autorità garante della concorrenza e del mercato (organ, pristojen za konkurenco in trg) prav tako štel, da je mogoče izdajatelje, ki uporabljajo drugačno vrsto platform, obravnavati kot potencialne konkurente na italijanskem trgu plačljive televizije.

153 Poleg tega se je Komisija v točki 111 izpodbijane odločbe na eni strani sklicevala na raziskavo, ki posredno potrjuje, da dostop do trga plačljive televizije z znižanimi stroški izkrivlja konkurenco, in na drugi strani navedla, da številke, ki jih je predložila družba Sky Italia, prav tako podpirajo stališče o obstoju konkurence na trgu plačljive televizije.

154 Nazadnje, opozoriti je treba, da je Komisija v točki 108 izpodbijane odločbe zlasti vztrajala pri tem, da je bil zadevni ukrep podeljen na kritični stopnji, in sicer, ko so se številni gledalci analogne prizemne televizije morali soočiti s prehodom na digitalno televizijo in imeli na izbiro naložbo v opremo za sprejem prizemnih ali satelitskih prenosov.

155 Iz zgoraj navedenega je razvidno, da Komisija ni kršila obveznosti obrazložitve v zvezi z vplivi zadevnega ukrepa na konkurenco.

156 Drugič, glede vpliva zadevnega ukrepa na trgovanje med državami članicami je iz točk 113 in 114 izpodbijane odločbe razvidno, da je Komisija ocenila, da so trgi radiodifuzijskih in omrežnih storitev odprti za mednarodno konkurenco in da se s selektivnim dajanjem prednosti nekaterim izdajateljem televizijskega programa ali omrežnim operaterjem izkrivlja konkurenca v škodo gospodarskih subjektov, ki lahko prihajajo iz drugih držav članic. Komisija je torej ugotovila, da zadevni ukrep vpliva na trgovanje med državami članicami.

157 Na podlagi sodne prakse, navedene v točkah 145 in 146 zgoraj, je treba šteti, da je Komisija ustrezno obrazložila izpodbijano odločbo, kar zadeva vprašanje, ali lahko zadevni ukrep vpliva na trgovanje med državami članicami.

158 Poleg tega, čeprav bi tožeča stranka splošno navajala kršitev člena 253 ES v zvezi s tem, da je Komisija v izpodbijani odločbi opredelila zadevni ukrep kot državno pomoč v smislu člena 87(1) ES, Splošno sodišče poudarja, da je v navedeni odločbi Komisija preverila spoštovanje vseh pogojev iz te določbe. Prvič, v točki 80 izpodbijane odločbe je namreč preverila, ali je bil zadevni ukrep financiran z državnimi sredstvi. Drugič, v točkah od 81 do 101 izpodbijane odločbe je preverila, ali je bila z zadevnim ukrepom prejemnikom dana selektivna gospodarska korist. Tretjič, v točkah od 102 do 112 izpodbijane odločbe je ugotovila, ali zadevni ukrep izkrivlja ali bi lahko izkrivljal konkurenco. Nazadnje, četrtič, v točkah od 113 in 114 izpodbijane odločbe je ocenila, ali bi zadevni ukrep lahko vplival na trgovanje med državami članicami.

159 Drugič, tožeča stranka Komisiji očita, da v izpodbijani odločbi ni pojasnila, ali je bil razlog, iz katerega je zadevni ukrep razglasila za nezdružljiv s skupnim trgom, nespoštovanje merila tehnološke nevtralnosti ali domnevni prodor na trg plačljive televizije z znižanimi stroški. V zvezi s tem je treba poudariti, da je, kot je Splošno sodišče že presodilo v točki 109 zgoraj, iz izpodbijane odločbe jasno razvidno, zlasti iz točk 104, 135 in 140, da je nezdružljivost zadevnega ukrepa tesno povezana s kršitvijo načela tehnološke nevtralnosti in da je Komisija v odločbi o začetku formalnega postopka preiskave predstavila svoje dvome glede koristi kršitve načela tehnološke nevtralnosti z zadevnim ukrepom. Zato je treba tudi to trditev zavrniti kot neutemeljeno.

160 Tretjič, glede položaja proizvajalcev sprejemnikov je Komisija izpodbijano odločbo obrazložila pravno zadostno. Kar zadeva obstoj pomoči, je namreč v točkah od 120 do 123 izpodbijane določbe, potem ko je spomnila na dvome, ki jih je imela pri začetku formalnega postopka preiskave, ugotovila, da ni bilo mogoče popolnoma izključiti izkrivljanja konkurence na ravni proizvajalcev sprejemnikov. Dodala pa je, da je bil zadevni ukrep glede proizvajalcev sprejemnikov vsekakor združljiv s skupnim trgom. Komisija je v zvezi s tem v točki 168 izpodbijane odločbe trdila, da je treba zadevni

ukrep šteti za nujen in sorazmeren za dosego cilja splošnega interesa, saj so bili do njega upravičeni vsi proizvajalci sprejemnikov, vključno s tistimi s sedežem v drugih državah članicah.

161 Zato je treba ugotoviti, da je Komisija z ugotovitvijo, da zadevni ukrep, prvič, spada na področje uporabe člena 87(1) ES in, drugič, ni združljiv s Pogodbo ES, izpodbijano odločbo ustrezno obrazložila.

162 Iz zgoraj navedenega je razvidno, da izpodbijana odločba izpolnjuje zahteve iz člena 253 ES. Zato je treba tretji pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Četrti tožbeni razlog: kršitev člena 14 Uredbe št. 659/1999 in načel varstva zaupanja v pravo in pravne varnosti

Trditve strank

163 Tožeča stranka trdi, da je z izpodbijano odločbo kršen člen 14 Uredbe št. 659/1999 v delu, v katerem ta člen določa, da Komisija ne zahteva vračila pomoči, če bi bilo to v nasprotju s splošnim načelom prava Skupnosti.

164 Prvič, z izpodbijano odločbo naj bi se kršilo načelo varstva zaupanja v pravo zato, ker je zaradi izrednih okoliščin tožeča stranka mislila, da zadevni ukrep ne pomeni državne pomoči.

165 Tožeča stranka v zvezi s tem navaja, prvič, da je upravičeno menila, da je bil zadevni ukrep promocija digitalne tehnologije, ki jo opravlja Komisija, saj je ta v točki 3.4.2 Sporočila COM (2004) 541 konč. z dne 30. julija 2004 o medobratovalnosti storitev interaktivne digitalne televizije (v nadaljevanju: sporočilo) navedla, da neposredne subvencije uporabnikom pomenijo ukrep, s katerim lahko države članice spodbudijo nakup sprejemnikov, ki omogočajo interaktivnost in medobratovalnost, in to še toliko bolj, ker naj bi bile v tem sporočilu izrecno navedene italijanske subvencije.

166 Drugič, ker pojem posrednih prejemnikov državne pomoči v sodni praksi še ni bil jasno opredeljen, ni mogoče legitimno pričakovati, da bi vesten operater razumel, da pomoč, namenjena uporabnikom, pomeni, da ni le posredni, temveč tudi edini prejemnik te pomoči, medtem ko so vsi drugi morebitni posredni prejemniki izključeni. Tožeča stranka v zvezi s tem trdi, da je treba tudi vse druge potencialne upravičence šteti za posredne prejemnike, z vsem, kar to pomeni za vračilo.

167 Drugič, z izpodbijano odločbo naj bi bilo kršeno tudi načelo pravne varnosti, ker metoda za izračun, ki je predlagana v točkah od 191 do 205 izpodbijane odločbe in katere namen je količinsko opredeliti znesek pomoči, ki jo je treba vrniti, ni učinkovita, transparentna in ustrezna. Prvič, bilo bi težko, celo nemogoče, določiti natančno vrednost enega od parametrov te metode, in sicer število dodatnih gledalcev, ki jih je samo sprejetje zadevnega ukrepa usmerilo k ponudbi plačljive televizije. Komisija

v zvezi s tem ni dokazala, da so stranke kupile subvencionirane sprejemnike zato, da bi imele dostop do storitev plačljive televizije. Drugič, presoja količinske opredelitve pomoči in obresti te pomoči bi bila izredno težka. Komisija bi morala v zvezi s tem vsaj preizkusiti predlagano shemo in mogoče celo opraviti primerjavo z drugimi mogočimi shemami, in to še toliko bolj, ker nobena od strank postopka ni mogla nikakor količinsko opredeliti zatrjevane pomoči.

168 Komisija skupaj z družbo Sky Italia meni, da navedbe tožeče stranke v zvezi z metodo količinske opredelitve pomoči spadajo bolj na področje izvrševanja izpodbijane odločbe kot na področje njene zakonitosti. Zato jih je treba zavreči kot neutemeljene. Poleg tega naj bi bili z izpodbijano odločbo spoštovani splošni načeli prava Skupnosti, to je načeli varstva zaupanja v pravo in pravne varnosti. Zato bi Komisija morala v skladu s členom 14 Uredbe št. 659/1999 zahtevati vračilo zadevnega ukrepa pomoči.

Presoja Splošnega sodišča

169 Najprej je treba opozoriti, da je odprava nezakonito podeljene pomoči z vračilom pomoči logična posledica ugotovitve njene nezakonitosti. Namreč, obveznost države članice, da odpravi pomoč, za katero Komisija meni, da ni združljiva s skupnim trgom, ima v bistvu namen vzpostaviti prejšnje stanje (glej sodbo Sodišča prve stopnje z dne 5. avgusta 2003 v združenih zadevah P & O European Ferries (Vizcaya) in Diputación Foral de Vizcaya p roti Komisiji, T-116/01 in T-118/01, Recueil, str. II-2957, točka 223 in navedena sodna praksa), da tako prejemnik izgubi ugodnosti, ki jih je dejansko imel glede na konkurente (glej sodbi Sodišča z dne 7. marca 2002 v zadevi

Italija proti Komisiji, C-310/99, Recueil, str. I-2289, točka 99, in z dne 29. aprila 2004 v zadevi Nemčija proti Komisiji, C-277/00, Recueil, str. I-3925, točka 75 in navedena sodna praksa).

170 Dalje, opozoriti je treba, da če se v primerih nezakonite pomoči sprejmejo negativne odločbe, Komisija v skladu s členom 14(1) Uredbe št. 659/1999 odloči, da mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da prejemnik vrne pomoč. V tej določbi je navedeno tudi, da Komisija ne zahteva vračila pomoči, če bi bilo to v nasprotju s splošnim načelom prava Skupnosti.

171 V obravnavani zadevi tožeča stranka navaja, da bi bilo vračilo pomoči v nasprotju, prvič, z načelom varstva zaupanja v pravo in, drugič, z načelom pravne varnosti.

172 Prvič, v zvezi z domnevno kršitvijo načela varstva zaupanja v pravo je treba opozoriti, da se pravica uveljavljanja varstva zaupanja v pravo, ki je eno temeljnih načel, na podlagi ustaljene sodne prakse razširi na vsakega posameznika, ki je v položaju, v katerem mu je uprava s tem, da mu je dala natančna zagotovila, vzbudila legitimna pričakovanja. Taka zagotovila, ne glede na obliko, v kateri so bila sporočena, so natančne, brezpogojne ter skladne informacije pooblaščenih in zanesljivih virov (sodba Sodišča prve stopnje z dne 21. julija 1998 v združenih zadevah Mellett proti Sodišču, T-66/96 in T-221/97, RecFP, str. I-A-449 in II-1305, točki 104 in 107). Nihče pa se ne more sklicevati na kršitev tega načela, kadar ni natančnih zagotovil, ki naj bi mu jih dala uprava (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 18. januarja 2000 v zadevi Mehibas Dordtselaan proti Komisiji, T-290/97, Recueil, str. II-15, točka 59, in z dne 19. marca 2003 v zadevi Innova Privat-Akademie proti Komisiji, T-273/01, Recueil, str. II-1093, točka 26).

173 Poudariti je treba, da na področju državnih pomoči iz ustaljene sodne prakse izhaja, da naj bi imela podjetja, ki so upravičena do pomoči, ob upoštevanju obveznega nadzora državnih pomoči, ki ga izvaja Komisija na podlagi člena 88 ES, legitimno pričakovanje glede zakonitosti pomoči načeloma le, če so bile te dodeljene v skladu s postopkom. Vesten gospodarski subjekt mora namreč običajno biti sposoben ugotoviti, ali je bil ta postopek spoštovan, tudi če je za nezakonitost izpodbijane odločbe o dodelitvi pomoči zadevna država članica odgovorna toliko, da se zdi njena odprava v nasprotju z načelom dobre vere (glej sodbo Sodišča prve stopnje z dne 12. septembra 2007 v združenih zadevah Italija in Brandt Italia proti Komisiji, T-239/04 in T-323/04, ZOdl., str. II-3265, točka 154 in navedena sodna praksa).

174 Tožeča stranka pa navaja, da sta v obravnavanem primeru izredni okoliščini pri njem ustvarili legitimno pričakovanje glede zakonitosti zadevnega ukrepa.

175 Prvič, tožeča stranka navaja točko 3.4.2 sporočila, v kateri je izrecno naveden zadevni ukrep in to, da lahko države članice podelijo uporabniške subvencije.

176 „Vendar v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, navedba v točki 3.4.2 sporočila ne pomeni zagotovila Komisije v zvezi z zakonitostjo zadevnega ukrepa. Prav nasprotno, glede na to, da Komisija v navedeni točki izrecno navaja, da "[p]otrošniške subvencije morajo biti tehnološko nevtralne[, priglašene] in v skladu s pravili državne pomoči, sporočilo ni moglo pri vestnem gospodarskem subjektu vzbuditi legitimnega pričakovanja v zvezi z združljivostjo zadevnega ukrepa s pravili, ki veljajo za državne pomoči. Vesten gospodarski subjekt bi namreč moral vedeti ne le, da zadevni ukrep ni bil tehnološko nevtralen, temveč tudi, da ni bil priglašen Komisiji in ni bil dovoljen.

177 Drugič, trditev tožeče stranke, da posredna oblika pomoči prav tako pomeni izredno okoliščino, ki bi lahko vzbudila legitimno pričakovanje, je treba zavrniti. Kot vsak vesten gospodarski subjekt bi namreč tožeča stranka morala vedeti, da posrednost pomoči nima nobenega vpliva na njeno vračilo. V zvezi s tem je treba zlasti poudariti, da so v nasprotju z navedbami tožeče stranke pomoči uporabnikom zelo ustaljene oblike pomoči – kot je razvidno iz člena 87(2)(a) Pogodbe ES – ki morajo biti priglašene in odobrene kot vse druge oblike pomoči, in katerih potencialni upravičenci so posredni prejemniki.

178 Trditev, ki se nanaša na kršitev načela varstva zaupanja v pravo je torej treba zavrniti kot neutemeljeno.

179 Drugič, glede domnevne kršitve načela pravne varnosti, je treba poudariti, da to načelo zahteva, da morajo biti pravna pravila jasna in natančna, in da z njim želi zagotoviti predvidljivost pravnih situacij in pravnih razmerij v pravu Skupnosti (sodba Sodišča z dne 15. septembra 2005 v zadevi Irska proti Komisiji, C-199/03, ZOdl., str. I-8027, točka 69).

180 To načelo naj bi bilo kršeno, ker bi bilo na eni strani težko, celo nemogoče, določiti natančno vrednost posameznega parametra metode za izračun, navedene v izpodbijani odločbi, in sicer število dodatnih televizijskih gledalcev, ki bi jih zadevni ukrep pritegnil k ponudbi plačljive televizije, na drugi strani pa bi bila količinska opredelitev pomoči in obresti skrajno težka.

181 Opozoriti pa je treba, da v skladu z ustaljeno sodno prakso nobena določba od Komisije pri odrejanju povračila pomoči, razglašene za nezdružljivo s skupnim trgom, ne zahteva, da določi natančen znesek, ki ga je treba vrniti. Zadostuje namreč, da so v odločbi Komisije podatki, ki njenemu naslovniku dopuščajo, da sam in brez pretiranih težav določi ta znesek (sodbe Sodišča z dne 12. maja 2005 v zadevi Komisija proti

Grčiji, C-415/03, ZOdl., str. I-3875, točka 39; z dne 18. oktobra 2007 v zadevi Komisija proti Franciji, C-441/06, ZOdl., str. I-8887, točka 29, in z dne 14. februarja 2008 v zadevi Komisija proti Grčiji, C-419/06, neobjavljena v ZOdl., točka 44).

182 Poleg tega je v skladu z ustaljeno sodno prakso treba ob neobstoju predpisov na tem področju izterjavo pomoči, ki je razglašena za nezdružljivo s skupnim trgom, izvesti na načine, ki jih predvideva nacionalno pravo. Spor v zvezi s tem izvrševanjem je odvisen samo od nacionalnega sodišča (glej sodbo Sodišča prve stopnje z dne 31. maja 2006 v zadevi Kuwait Petroleum (Nizozemska) proti Komisiji, T-354/99, ZOdl., str. II-1475, točka 68 in navedena sodna praksa).

183 Nazadnje je treba dodati, da obveznost države članice za izračun natančnega zneska pomoči, ki ga je treba izterjati, spada v širši okvir obveznosti lojalnega sodelovanja, ki medsebojno zavezuje Komisijo in države članice pri izvajanju pravil Pogodbe s področja državnih pomoči (zgoraj v točki 69 navedena sodba Nizozemska proti Komisiji, točka 91).

184 Iz sodne prakse, navedene v točkah od 181 do 183 zgoraj, je razvidno, da znesek državne pomoči, katere izterjavo je zahtevala Komisija, določi nacionalno sodišče, če o tem odloča, po potrebi po tem, ko je Sodišču poslalo predlog za sprejetje predhodne odločbe.

185 Torej je treba trditev tožeče stranke, ki se nanaša na domnevno kršitev načela pravne varnosti, zavrniti kot neutemeljeno.

186 Iz ugotovitev iz točk 178 in 185 zgoraj je razvidno, da je treba četrti tožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

187 Nazadnje, ker noben tožbeni razlog, naveden v podporo navedene tožbe ni utemeljen, je treba zavrniti tožbo v celoti.

Stroški

188 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeča stranka s svojim predlogom ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi Komisije in družbe Sky Italia naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi senat)

razsodilo:

1. **Tožba se zavrne.**

2. **Mediaset SpA nosi svoje stroške in stroške Evropske komisije in družbe Sky Italia Srl.**

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 15. junija 2010.

Podpisi

Kazalo

Dejansko stanje ..... II - 2349

Postopek in predlogi strank ..... II - 2354

Dopustnost priloge A.8 k tožbi ..... II - 2355

Trditve strank ..... II - 2355

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2356

Dopustnost prilog k vlogi, ki niso prevedene v jezik postopka ..... II - 2358

Trditve strank ..... II - 2358

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2359

Tožbeni razlogi ..... II - 2361

Dopustnost tožbenega razloga v zvezi z očitno napačno presojo glede določitve področja uporabe člena 4(1) zakona o proračunu 2004 ..... II - 2362

Trditve strank ..... II - 2362

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2363

Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 87(1) ES ..... II - 2364

Drugi del prvega tožbenega razloga: neobstoj gospodarske koristi ..... II - 2364

– Trditve strank ..... II - 2364

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2366

Prvi del prvega tožbenega razloga: pojem posrednega prejemnika ..... II - 2370

– Trditve strank ..... II - 2370

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2372

Tretji del prvega tožbenega razloga: neobstoj selektivnosti zadevnega ukrepa ..... II - 2373

– Trditve strank ..... II - 2373

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2374

Četrti del prvega tožbenega razloga: neobstoj izkrivljanja konkurence ..... II - 2375

– Trditve strank ..... II - 2375

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2379

Drugi tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji in očitna napačna uporaba prava pri presoji združljivosti zadevnega ukrepa s skupnim trgom na podlagi člena 87(3)(c) ES ... II - 2383

Dopustnost trditev, navedenih v točkah od 93 do 96 tožbe ..... II - 2383

– Trditve strank ..... II - 2383

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2384

Prvi del drugega tožbenega razloga: napaka v zvezi z ugotovitvijo, da zadevni ukrep ne odpravlja motenj v delovanju trga ..... II - 2385

– Trditve strank ..... II - 2385

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2387

Drugi del drugega tožbenega razloga: napaka v zvezi z ugotovitvijo, da zadevni ukrep ni bil nujen in sorazmeren instrument za odpravo motenj na trgu ..... II - 2389

– Trditve strank ..... II - 2389

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2390

Tretji tožbeni razlog: kršitev člena 253 ES ..... II - 2391

Trditve strank ..... II - 2391

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2392

Četrti tožbeni razlog: kršitev člena 14 Uredbe št. 659/1999 in načel varstva zaupanja v pravo in pravne varnosti ..... II - 2398

Trditve strank ..... II - 2398

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2400

Stroški ..... II - 2405